

Rozjímanie na slávnosť sv. Jozefa

Rozjímanie na slávnosť sv. Jozefa. Navrhované témy sú: Jozefova modlitba oživuje jeho činy. Modlitba, ktorá hľadá na Ježiša. Patriarcha sa pohybuje so slobodou a dôverou, ktorá pramení z lásky.

ŽIVOTOPISY VELKÝCH OSOBNOSTÍ často formujú mimoriadne udalosti a dôležité prejavy. Okrem toho sú často zasadené do kontextu existenčnej alebo spoločenskej krízy, v ktorej je ich prínos viditeľne dôležitý. Preto je prekvapujúca pokojná a silná postava svätého Jozefa, ktorá v priebehu storočí vzbudila toľko úcty:

evanjeliá nám neprenášajú žiadne jeho slová a jeho činy boli vo všeobecnosti jednoduché, bez väčšej dramatickosti. Naším očiam sa dokonca javí ako diskrétna postava. Avšak „svätý Jozef nám pripomína, že všetci tí, čo sú zdanlivo skrytí alebo sú v *tieni*, môžu v dejinách spásy zohrávať nenahraditeľnú úlohu“[1]. Aj keď jeho život nie je poznačený žiadnymi navonok veľkolepými činmi, jeho vnútorný život je plný aktivity. Vidíme v ňom človeka, ktorý vedel odpovedať na výzvy z ticha modlitby, a preto dokázal konať svoje diela so slobodou, ktorá vychádza z pravej lásky.

„Evanjeliá hovoria výlučne o tom, čo Jozef urobil. Pritom nám však v jeho činoch – zahalených mlčaním – umožňujú objaviť krásu hlbokkej kontemplácie“[2]. Svätý Ján Pavol II. nám tak odhaľuje tajomstvo, ktoré sa skrýva za skutkami svätého

patriarchu: celý jeho život bol skutočnou modlitbou. Svätý Jozef bol pozorný na Boží hlas skrytý za všetkými udalosťami a všetkými ľuďmi; to mu umožnilo načúvať mu aj v slabých obrazoch snov. Sväté písmo nám hovorí, že počas spánku objavil to povolanie, ktoré naplní všetky dni jeho života obsahom: starať sa o Ježiša a Máriu. V noci ho navštívil anjel, aby mu zjavil Boží plán a naplnil tak jeho túžbu byť šťastný v plnení Jahveho vôle (porov. Mt 1, 20). Ani v týchto chvíľach nepočujeme Jozefovu odpoveď na anjelovo posolstvo; len konštatujeme, že od tej chvíle sú všetky jeho činy tou najlepšou odpoveďou na Božie požiadavky.

Medzi vnútorným životom svätého Jozefa a jeho vonkajšími prejavmi už nevidíme žiadnu trhlinu, pretože on sám premieňa svoj život na cestu modlitby. Iba hlboko kontemplatívna duša, ako je jeho, dokáže premeniť

Boží sen na svoj vlastný. Svätý Josemaría neustále hlásal hĺbku zjednotenia božského s ľudským týmto spôsobom: „Zvyknite si hľadať blízkosť Krista s jeho Matkou a s jeho Otcom, svätým patriarchom, a potom budete mať to, čo on chce, aby sme mali: kontemplatívny život. Budeme totiž súčasne na zemi i v nebi a budeme sa zaoberať ľudskými vecami božským spôsobom“[3].

OD NARODENIA JEŽIŠA v Betleheme, uprostred chudoby, sa svätý patriarcha nikdy neunavil kontemplovať Božiu tvár dieťaťa. Je ľahké predstaviť si jeho pohľad plný náklonnosti, upretý na Ježiša počas prvej noci, ktorú strávil na tejto zemi. Ako roky plynuli, neustále si pripomínal ten prvý božský sen, ktorý otvoril jeho existencii netušené obzory: môcť vziať Máriu a Dieťa

domov. Jozefova modlitba sa však mala formovať v priebehu času, v rytme Ježišovho života a bežných udalostí. „Pre svätého Jozefa bol Ježišov život neustálym objavovaním jeho vlastného povolania“[\[4\]](#). Jeho kontemplatívny život nikdy nebol zámienkou na pasivitu. Práve naopak: neistý betlehemský pokoj preruší nový sen: Boh ho pozýva, aby spolu s rodinou odišiel do vyhnanstva v Egypte. A práve preto, že jeho modlitba je ohňom, ktorý ho pohne, okamžite sa vydáva na cestu. Od svätého Jozefa sa učíme, že každá skutočná obnova, každý nový impulz sa rodí z kontemplácie Ježiša, ktorá nás vedie k dialógu s Bohom.

Život Svätej rodiny, teraz už opäť v Nazarete, možno opísať takto: „Boží Syn je skrytý pred ľuďmi a iba Mária a Jozef strážia jeho tajomstvo a každý deň ho prežívajú: vtelené Slovo rastie ako človek v tieni svojich rodičov, ale zároveň zostávajú skrytí v Kristovi, v

jeho tajomstve, žijúc jeho povolanie“^[5]. V očiach obyvateľov dediny sa v tom svätom dome, ktorý je aj pre nás istým spôsobom katedrou modlitby v bežnom živote, nedialo nič mimoriadne. Aj my môžeme žiť skrytým Kristovým životom. Život Jozefa a Márie sa rozvíja v neustálom dialógu s Ježišom: žijú, aby videli, ako Pán rastie, ale sú to oni, kto rastie v Božích očiach. Starajú sa o Ježiša v skromnom dome v Nazarete, zatiaľ čo Boh ich chráni vo veľkom sídle svojej lásky.

„Váš život je skrytý s Kristom v Bohu“ (Kor 3, 3). Náš život modlitby nás vedie k tomu, aby sme sa podobne ako svätý Jozef vždy utiekali k Pánovi. Svätý patriarcha dokázal znášať poníženie v jasliach, krutosť vyhnanstva a zdanlivú monotónnosť obyčajného života, pretože vedel upnúť svoje srdce na Ježiša: miesto, kde sa každá situácia

stáva obývateľnou. Svoje povolanie nikdy nevnímal ako súbor vecí, ktoré treba splniť, ale ako nezaslúžený dar, že môže žiť v každom čase s Božím Synom.

TICHO SVÄTÉHO JOZEFA tvárou v tvár Božím podnetom nám môže pomôcť pochopiť slobodu, s akou sa patriarcha pohyboval v rámci Božích plánov. Spočiatku sa nám môže zdať, že táto jednoduchosť je životom bez vlastných ideálov, alebo možno príliš mechanickou odpoveďou. Pri bližšom pohľade si však uvedomíme, že je to skôr život naplnený slobodou lásky. Pravá modlitba, keď je otvoreným dialógom s Bohom, nám dáva možnosť pozeráť sa na svet určitým spôsobom z jeho pozície. Vtedy náš život získava iný, netušený rozmer, ako život svätého Jozefa, ktorý „vedel vložiť vieru a lásku do

nádeje na veľké poslanie, ktoré Boh, využívajúc aj jeho - tesára z Galiley - začínal vo svete: vykúpenie ľudstva“[6].

„Logika lásky je vždy logikou slobody a Jozef vedel milovať mimoriadne slobodne. Nikdy sám seba nestaval do centra. Vedel sa stiahnuť a do centra svojho života postaviť Máriu a Ježiša“[7]. Modlitba nás robí skutočne slobodnými, pretože nám umožňuje vstúpiť do logiky sebadarovania, logiky, ktorá nás robí ľahšími a umožňuje nám dať každej veci správnu váhu. Keď vstúpime do neustáleho dialógu s Bohom, náš život už nie je nevyhnutne podriadený našim chútkam alebo našej únave, aj keď tie neprestávajú existovať. Ani naše trápenia nás príliš neznepokojujú, pretože vieme, že nám prichádza na pomoc, aby nás uzdravil a premenil ich na zdroj života, ako boli zranené ruky a prebodnutý bok Krista.

To však neznamená, že život modlitby svätého Jozefa bol bez ťažkostí. Vieme, že pri jednej príležitosti sa dospievajúci Ježiš na ceste z Jeruzalema stratil (porov. Lk 2, 45). Môžeme si predstaviť, s akou úzkosťou ho hľadal. Toľko milých spomienok mu prešlo myslou s iným odtieňom. Možno vyronil jednu či dve slzy. Počas troch dní svojej neistoty však neprestával vnútorne vytrvalo „upierať zrak na Ježiša“ (Hebr 12, 2). Jeho vonkajšie hľadanie bolo opäť odrazom jeho neustáleho vnútorného hľadania. Svätý patriarcha nerozumel odpovedi, ktorú mu dal Ježiš, keď sa s ním konečne stretol v chráme, ale jeho život bol už natolko v Božích rukách, že sa ním aj vtedy nechal viesť. To je veľkosť osobnosti svätého Jozefa a to, čo od neho žiadame v deň jeho sviatku: úplnú dôveru v Boha. A Boh nikdy nesklame, pretože jeho sny pre nás, aj keď nás niekedy presahujú, sú vždy dobré.

[1] František, *Patris corde*, Úvod.

[2] Svätý Ján Pavol II, *Redemptoris custos*, bod 25.

[3] Svätý Josemaría, *Poznámky z meditácie*, 26-V-1974.

[4] Svätý Josemaría, *Íst s Kristom*, bod 52.

[5] Benedikt XVI, *Príhovor vo vatikánskych záhradách*, 5-VII-2010.

[6] Svätý Josemaría, *Íst s Kristom*, bod 42.

[7] František, *Patris corde*, bod 7.
